

Asia: VN/1088/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (lukio- ja ammatillisen koulutuksen lukuvuosimaksut EU/ETA-valtioiden ulkopuolisille ja ammatillisen koulutuksen tilauskoulutus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnon keskeinen sisältö

Tampereen Aikuiskoulutussäätiö pitää ehdotettuja normimuutoksia kannatettavina. Esitetyillä muutoksilla tilanne kokonaisuudessaan selkiytyy EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta tulevien opiskelijoiden osalta. Samalla valtionosuusjärjestelmän rahoituksen käyttö selkiytyy ja yhdenmukaistuu eri koulutuksen järjestäjien kohdalla.

Tilauskoulutus pitää nähdä liiketoiminnallisena mahdollisuutena, joka toteutuessaan tuottaa osaavaa työvoimaa suomalaiselle elinkeinoelämälle.

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen tilauskoulutusta koskevia ehdotuksia

Tilauskoulutusta koskeva ehdotus selkiyttää tilannetta. Se selkiyttää opiskelijakohtaista asemaa, kenen status mahdollistaa opiskelun valtionosuusjärjestelmän avulla ja kenellä siihen ei ole mahdollisuutta. Tämä on kannatettava kehityssuunta ja poissulkee nykyisen valtionosuusjärjestelmän hyväksikäytön EU- ja ETA-maiden ulkopuolisille opiskelijoille.

Näemme hyvänä ja kannatettavana, että jatkossa opiskelija voisi hakeutua EU:n ulkopuolisille opiskelijoille rääätälöityihin koulutuksiin omaehtoisesti vapaan hakeutumisen kautta. Laadukas prosessi edellyttää jatkossakin markkinointi- ja viestintäyhteistyötä lähtömaassa toimivan tahon kanssa. Opetusprosessin onnistuminen edellyttää laadukasta ennakointia ja opiskelijavalintaa, joka edelleen edellyttää agenttuuri- tai oppilaitosyhteistyötä lähtömaassa.

Tilauskoulutuksen hinnoittelun pitää jatkossakin tapahtua markkinaehtoisesti. Hinnoittelun kytkeminen lähtömaan elinkustannuksiin ei ole kannatettava asia. Se asettaisi eri alueilta tulevat opiskelijat epätasa-arvoiseen asemaan toisiinsa nähden.

Lausuntonne koskien lukiokoulutuksen tilauskoulutusta koskevia ehdotuksia

-

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen lukuvuosimaksuja koskevia ehdotuksia

Kannatamme sitä, että tilauskoulutusopiskelijat eivät jatkossa voisi vaihtaa valtionosuudella rahoitettavaan koulutukseen opintojensa aikana. Kannatamme myös sitä, EU:n ulkopuolinen opiskelija ei voisi vaihtaa koulusta tai koulutustasosta toiseen opintojensa keston aikana.

Kannatamme ehdotusta pakollisten lukuvuosimaksujen perimiseksi EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta tuleville opiskelijoille. Tämä linjaus tulee jatkossa vapauttamaan valtionosuusrahoitusta suomalaisille opiskelijoille. Lukuvuosimaksujen periminen myös laajentaa ammatillisen koulutuksen rahoitus pohjaa koulutuksen järjestäjäkohtaisesti tulevaisuudessa. Lukuvuosimaksujen suuruuden tulisi olla yhteneväistä eri puolilla maata ja kattaa vähintään vastaavan valtionosuusrahoitteen koulutuksen kulut.

Lausuntonne koskien lukiokoulutuksen lukuvuosimaksuja koskevia ehdotuksia

-

Lausuntonne koskien rahoituslain muutoksia

Miten varmistetaan tilauskoulutuksen markkinaperusteisuus riippumatta koulutuksen järjestäjän taustasta? Miten valvotaan ja varmistetaan, että valtionosuudella ei subventoida markkinahinnoittelua jatkossa?

Lausuntonne koskien oppivelvollisuuslakiin ehdotettavaa muutosta

-

Lausuntonne koskien tiedonvaihto-oikeuksia

Oleskelulupiin, maahanmuuttoon ja opiskelijaksi ottamiseen liittyvät tiedonvaihdot tulee tehdä sujuvaksi, nopeaksi ja helpoksi, jotta hallinnollista työtä ei kasaudu kohtuuttomasti ja kustannukset ovat ennakoitavissa. On myös kehitettävä keino, jolla samaan aloitukseen tulevat opiskelijat saisivat oleskelulupapäätökset samaan aikaan. On kohtuutonta, että samaan aikaan oleskelulupaa samasta maasta hakeva henkilö voi joutua odottamaan useita kuukausia pidempään kuin toinen vastaavassa tilanteessa oleva henkilö.

Tapani Teppo
Tampereen Aikuiskoulutussäätiö sr